T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 642
KARAR NO : 2016 / 663
KARAR TR : 26.12.2016

ÖZET: Ankara Büyükşehir BelediyesiEğitim ve Kültür Dairesi Başkanlığıtarafından düzenlenen BELMEK kurslarında,imzaladığı taahhütnameye istinaden Usta Eğiticiolarak geçici görevli statüde çalışmakta iken emeklilik nedeniyle iş akdi feshedilen davacının, iş akdinin feshi nedeniyle, kıdem tazminatı, eksik ödenen ücret, ücretli izin ve ilave tediye alacaklarının ödenmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N.T.
Vekilleri : Av.T.T., Av. B.G.T., Av. Ö.F.Ö., Av. S. O.
Av. Z. K.K., Av. S.A.
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediyesi
Vekili : Av. Z. A.D.

O L A Y :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının 04.02.2000 tarihinden itibaren Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Dairesi Başkanlığı tarafından Eylül ayı başından Haziran ayı sonuna kadar düzenlenen BELMEK kurslarında el sanatları usta eğiticisi olarak görev aldığını, davacının iş akdini 14.07.2006 tarihinde emekli olması nedeniyle haklı nedenle feshettiğini, davacının işe başlamasından itibaren kendisine "taahhütname" imzalatıldığını; bu belgede, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176. maddesinde düzenlenen ders ücreti karşılığı çalışacağı, çalışacağı süre boyunca ücret ödeneceği, verdiği aylık ders ücretinin 7,30 bölünerek bulunacak gün sayısının sigortalı primine esas gün sayılacağının belirtiliği halde işyerinde çalıştığı sürede fiilen çalışılan sayısının 7,5 ile çarpılarak bulunan gün sayısı kadar sigorta primlerinin ödendiğini, haftada bir gün çalışılmadan ödenmesi gereken hafta tatili ücretinin de ödenmediğini, 6 yıl çalışmasına ve her yıl iş akdinin yenilenmesine rağmen yıllık izinlerinin kullandırılmadığını, ilave tediye ikramiyelerinin de ödenmediğini, bazı hafta sonları açılan seminerlere, sergilerin açıldığı haftalarda ise sergilere ve belediye tarafından düzenlenen faaliyetlere katıldığı halde fiilen girilen ders saatleri dışında bir ödeme yapılmadığını belirterek, ödenmeyen işçi alacakları için 7.041,89 TL kıdem tazminatı, 6.794,79 TL hafta tatili ücreti, 3.295,80 TL izin ücreti, 6.534,73 TL ilave tediye alacağı olmak üzere toplam 23.667,21 TL alacağın; kıdem tazminatının akdin feshinden itibaren en yüksek banka mevduat faizi, hafta tatili ücreti için dava tarihinden itibaren en yüksek mevduat faizi, ilave tediye alacağı için dava tarihinden itibaren yasal faiz yürütülerek davalıdan alınarak davacıya ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 7. İş Mahkemesi: 27.12.2012 gün ve 2010/1198 Esas, 2012/1670 Karar sayı ile davanın kısmen kabulüne karar vermiş, karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir. Yargıtay 7. Hukuk Dairesi: 24.06.2014 gün ve 2013/19573 Esas, 2014/14327 Karar sayı ile hükmü, davacının alacaklarının hesaplanmasında bordro ücretinin değil; saat bazında aldığı ücret tespit edilmek suretiyle hesap yapılması gerektiği gerekçesiyle bozmuştur.

Davacı vekili, 13.02.2015 havale tarihli dilekçesi ile Yargıtay kararındaki maddi hatanın düzeltilmesini talep etmiştir.

Yargıtay 7. Hukuk Dairesi: 11.05.2015 gün ve 2015/17511 Esas, 2015/8373 Karar sayılı kararı ile "… davacının, dışarıdan ücretli ahşap-cam boyaması usta öğreticisi olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı'na bağlı BELMEK kurslarında Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı'nın teklifi ve Belediye Encümeni'nin onayı ile görevlendirildiği, davacıya ücretlerinin 657 sayılı Yasa'nın 89 ve 176. maddelerine uygun olarak Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığı'nca belirlenen ders ücreti ödendiği anlaşılmaktadır.

Davacının sosyal güvenlik hukuku yönünden Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamında gösterilmesi iş sözleşmesi ile çalıştığını göstermez. Davacı, 657 sayılı Yasa'nın 89. Maddesinde belirtilen statü içinde ve Belediye Encümeni'nin onayı ile görevlendirilmiştir. Davacı ile davalı arasında iş sözleşmesi bulunmamaktadır. Taraflar arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğunun kabulü gerekir. Aradaki hukuki ilişki iş sözleşmesi bir başka anlatımla işçi-işveren ilişkisi olarak nitelenemez. Bu hukuki olguya göre uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olup mahkemece dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile reddine karar verilmesi gerekir. Görev kamu düzenine ilişkin olup mahkemece kendiliğinden dikkate alınmalıdır…'' şeklindeki gerekçe ile hükmün görev yönünden bozulmasına hükmetmiştir.

Ankara 7. İş Mahkemesi: 22.12.2015 gün ve 2014/1678 Esas, 2015/1510 Karar sayı ile bozma ilamına uyarak

görevsizlik kararı vermiştir. Davacı vekilinin 29.12.2015 havale tarihli dilekçesi ile temyiz edilen karar, Yargıtay 7. Hukuk Dairesi'nin 06.06.2016 gün ve 2016/18498 Esas, 2016/12347 Karar sayı ile onanmış ve bu tarihte kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 4. İdare Mahkemesi: 11.11.2016 gün ve 2016/2871 Esas sayı ile özetle; "…davacının; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda tanımlanan şekliyle, memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi kapsamında bulunmadığı; idareye verdiği bir taahhütnameye istinaden, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu; taahhütnamede, ek ders ücretinin hesaplanmasında 657 sayılı Kanununun 176. maddesinden esinlenmiş olunmasının, davacının kamu personeli statüsünde değerlendirilmesi için yeterli olamayacağı gibi, taahhütnameyi de idari sözleşme haline getirmeyeceği; dolayısıyla, taahhütnameyle kurulan ilişkinin, daha ziyade Türk Borçlar Kanununda tanımını bulan hizmet sözleşmesi niteliğinde olduğunun kabulünde zorunluluk bulunmakta olup davacının statüsü dikkate alındığında ve iş mevzuatından kaynaklanan talepleri gözetildiğinde; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır." demek suretiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi hakkında Kanun'un 19.maddesi hükümleri uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar davanın ertelenmesine karar vererek karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.12.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Sinem USTA'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenen BELMEK kurslarında imzaladığı taahhütnameye istinaden usta öğretici olarak geçici görevli statüde çalışmakta iken emeklilik nedeniyle iş akdi feshedilen davacının eksik ödendiği iddia edilen 7.041,89 TL kıdem tazminatı, 6.794,79 TL hafta tatili ücreti, 3.295,80 TL izin ücreti, 6.534,73 TL ilave tediye alacağı olmak üzere toplam 23.667,21 TL alacağın faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. Maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Yasanın "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" Başlıklı 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı yasa hükümleri 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılı Kanunun 3.maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79. madde ile başlayan Dördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1. maddesinde, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

A) (Mülga: 18/10/2012-6356/81 md.)

B) İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkansızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir." denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının, davalı idareye verdiği ve tek taraflı olarak imzaladığı bir taahhütnameye istinaden, Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Dairesi Başkanlığı bünyesinde düzenlenen Meslek Edindirme

Kurslarında usta eğitici sıfatıyla çalıştığı anlaşılmıştır.

Somut durum dikkate alındığında, davacının; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda tanımlanan şekliyle, memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi kapsamında bulunmadığı; idareye verdiği bir taahhütnameye istinaden, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu; taahhütnamede, ek ders ücretinin hesaplanmasında 657 sayılı Kanunun 176. maddesinden esinlenmiş olunmasının, davacının kamu personeli statüsünde değerlendirilmesi için yeterli olamayacağı gibi, taahhütnameyi de idari sözleşme haline getirmeyeceği; dolayısıyla, taahhütnameyle kurulan ilişkinin, daha ziyade Türk Borçlar Kanununda tanımını bulan hizmet sözleşmesi niteliğinde olduğunun kabulünde zorunluluk bulunmaktadır.

Buna göre; davacının statüsü dikkate alındığında ve iş mevzuatından kaynaklanan talepleri gözetildiğinde; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır

Açıklanan nedenlerle, Ankara 4. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Ankara 7. İş Mahkemesince verilen 22.12.2015 tarih ve 2014/1678 Esas, 2015/1510 Karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 7. İş Mahkemesince verilen 22.12.2015 tarih ve 2014/1678 Esas, 2015/1510 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.12.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN